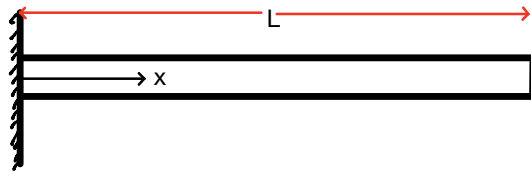
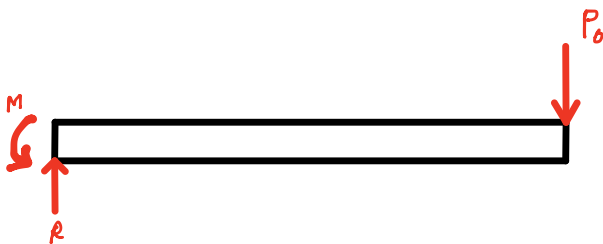

6.1

Bestäm reaktionsmomentet M i den fasta inspänningen om balken belastas med:

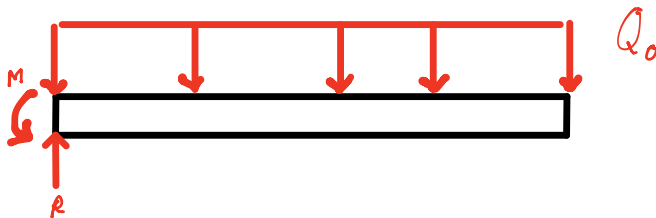
a) en punktlast P_0 vid $x = L$?

$$(\curvearrowright): -M + P_0 \cdot L = 0 \Leftrightarrow \underline{M = P_0 L}$$

$$(\uparrow): R - P_0 = 0 \Leftrightarrow \underline{R = P_0}$$

b) en över balken jämnt utbredd last $q = Q_0/L$

$$(\uparrow): R - Q_0 = 0 \Leftrightarrow \underline{R = Q_0}$$

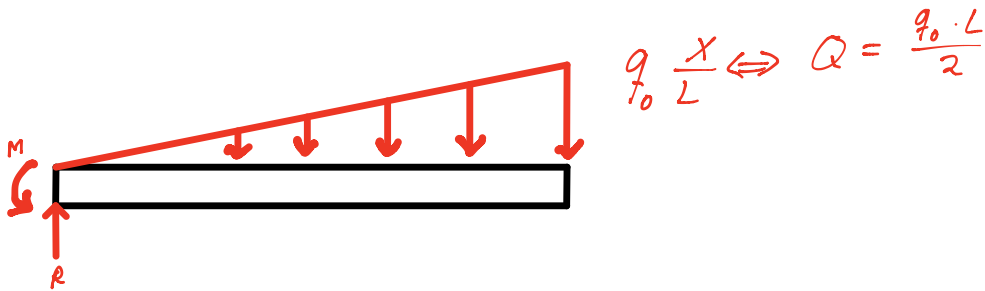
$$(\curvearrowright): \frac{1}{2} Q_0 L - M = 0 \Leftrightarrow \underline{M = \frac{1}{2} Q_0 L}$$

c) ett punktmoment M_0 vid $x = L/2$

$$(\uparrow): \underline{R=0} \quad (\curvearrowright): -M + M_0 = 0 \Leftrightarrow \underline{M=M_0}$$

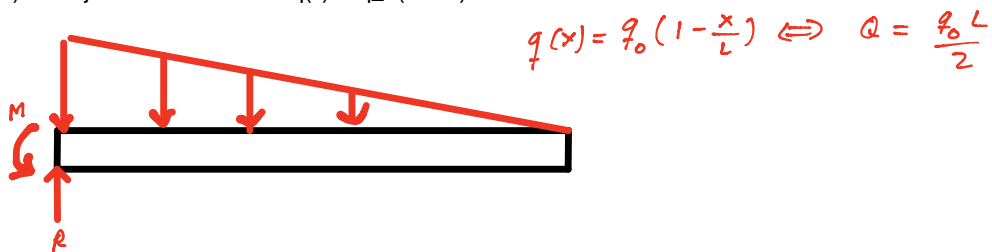
d) en linjärt varierande last $q(x) = q_0 x/L$

$$(\uparrow): R - \frac{q_0 L}{2} = 0 \Leftrightarrow \underline{R = \frac{q_0 L}{2}}$$

$$(\curvearrowright): -M + \frac{2}{3} L \frac{q_0 L}{2} = 0 \Leftrightarrow \underline{M = \frac{q_0 L^2}{3}}$$

e) en linjärt varierande last $q(x) = q_0(1-x/L)$

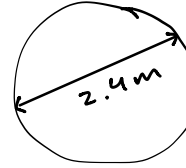
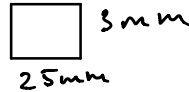

$$(\uparrow): R - \frac{q_0 L}{2} = 0 \Leftrightarrow \underline{R = \frac{q_0 L}{2}}$$

$$(\curvearrowright): -M + \frac{L}{3} \frac{q_0 L}{2} = 0 \Leftrightarrow \underline{M = \frac{1}{6} q_0 L^2}$$

6.2

Ett bandstål med bredden 25 mm och tjockleken 3 mm böjs runt en trumma med 2.4 meter diameter. Hur stor är maximala spänningen i bandstålet om $E = 206 \text{ GPa}$?

Krökning ger:

$$\frac{1}{R} = \frac{M_b}{EI_y} \quad \text{vilket medför att } M_b \text{ är konstant över balken}$$

$$I_y = \frac{bh^3}{12} \Leftrightarrow I_y = \frac{25 \cdot 3^3}{12} \cdot (10^{-3})^4 = \frac{225}{4} \cdot 10^{-12}$$

$$R = 1.2 \text{ m}$$

Alltså har vi

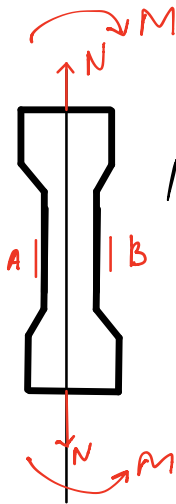
$$M_b = \frac{EI_y}{R} \quad \text{men vi söker den maximala spänningen}$$

$$|\sigma_x|_{\max} = \frac{|M_b|}{W_b} \quad \text{där } W_b = \frac{I}{|z|_{\max}}, \quad \text{I vårt fall är } |z|_{\max} = 1.5 \text{ mm}$$

$$\underline{\text{Alltså:}} \quad |\sigma_x|_{\max} = \frac{\frac{EI}{R}}{\frac{I}{|z|_{\max}}} = \frac{E}{R/|z|_{\max}} = \frac{206 \cdot 10^9 \cdot 1.5 \cdot 10^{-3}}{1.2} \text{ Pa} \approx 257 \text{ MPa}$$

6.3

En dragprovstav har diameter 10mm. Med hjälp av två diametralt placerade trådtökningsgivare A och B uppmättes töjningarna 8×10^{-4} och 6.4×10^{-4} . Resultatet tyder på att dragkraftens Resultant inte är centrerad. Bestäm avståndet mellan resultatens Verkningslinje och provstavens centrumaxel.

$$\begin{aligned} \text{Där } N &= F \\ M &= F\delta \end{aligned}$$

$$E\epsilon = \sigma \Leftrightarrow \epsilon = \frac{1}{E} \sigma$$

$$\sigma_x(z) = \frac{N}{A} + \frac{M}{I} z$$

För A och B gäller

Positiv z-led

$$\epsilon_A = 8 \cdot 10^{-4} = \frac{1}{E} \left(\frac{F}{A} + \frac{F\delta}{I} \cdot 5 \cdot 10^{-3} \right)$$

$$\epsilon_B = 6.4 \cdot 10^{-4} = \frac{1}{E} \left(\frac{F}{A} - \frac{F\delta}{I} \cdot 5 \cdot 10^{-3} \right)$$

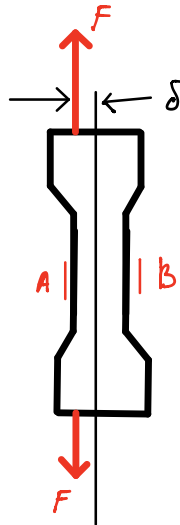
$$A = \pi r^2 = \pi \cdot (5 \cdot 10^{-3})^2$$

$$I = \frac{\pi d^4}{64} = \frac{\pi \cdot (10^{-3})^4}{64}$$

Ställ upp kvoten

$$\frac{\epsilon_A}{\epsilon_B} = \frac{8 \cdot 10^{-4}}{6.4 \cdot 10^{-4}} = \frac{\frac{1}{E} F \left(\frac{1}{A} + \frac{\delta}{I} 5 \cdot 10^{-3} \right)}{\frac{1}{E} F \left(\frac{1}{A} - \frac{\delta}{I} 5 \cdot 10^{-3} \right)}$$

Detta system är lösbara $A = r^2 \pi$ $I = \frac{\pi d^4}{64}$

$$\frac{E_A}{E_B} = \frac{I + A\delta \cdot 5 \cdot 10^{-3}}{I - A\delta \cdot 5 \cdot 10^{-3}} = \frac{8 \cdot 10^{-9}}{6.4 \cdot 10^{-9}} \Leftrightarrow I + A\delta \cdot 5 \cdot 10^{-3} = 1.25(I - A\delta \cdot 5 \cdot 10^{-3})$$

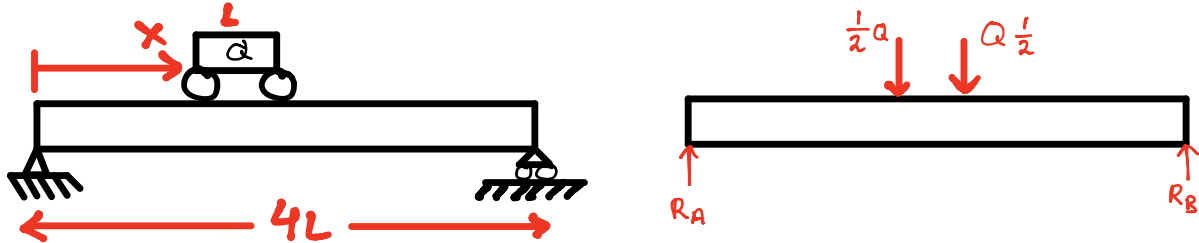
$$A = 2.5 \cdot 10^{-5} \pi \text{ m}^2 \quad I = 1.5625 \cdot 10^{-10} \pi$$

$$\delta(A \cdot 5 \cdot 10^{-3} + 1.25 \cdot A \cdot 5 \cdot 10^{-3}) = 0.25 I \quad \Leftrightarrow \delta = 1.38888 \dots \cdot 10^{-4} \text{ m}$$

$$\text{Also } \delta = 0.139 \text{ mm}$$

6.4

På en balk, som är ledat upplagd i båda ändar, befinner sig en vagn med axelavståndet L . Balkens längd är $4L$. För vilket läge x åstadkommer vagnens tyngd Q maximal påkänning, om vagnens tyngdpunkt ligger mitt mellan axlarna? Hur stor är denna påkänning om balkens böjmotstånd är W .

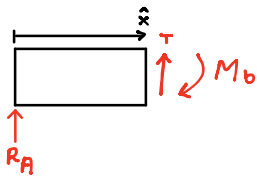

$$(\uparrow): R_A + R_B = Q$$

$$(\circlearrowleft): R_A \cdot 4L - \frac{1}{2}Q \cdot (4L - x) - \frac{1}{2}Q \cdot (4L - (x + L)) = 0 \iff R_A = \frac{Q}{8L}(7L - 2x)$$

Vi undersöker 2 snitt och inför den nya koordinaten: \hat{x}

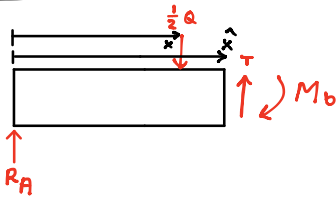
$$\boxed{\hat{x} < x}$$

$$(\uparrow): R_A + T_1 = 0 \iff T_1 = -R_A$$

$$(\circlearrowleft): R_A \cdot \hat{x} + M_{b1} = 0 \iff M_{b1} = -R_A \hat{x}$$

$$\boxed{x < \hat{x} < x + L}$$

$$(\uparrow): R_A - \frac{1}{2}Q + T_2 = 0 \iff T_2 = \frac{1}{2}Q - R_A$$

$$(\circlearrowleft): R_A \cdot \hat{x} - \frac{1}{2}Q(\hat{x} - x) + M_{b2} = 0 \iff M_{b2} = \frac{1}{2}Q(\hat{x} - x) - R_A \hat{x}$$

Uppgiftens symmetri medför att inga fler snitt måste betraktas

Sedan tidigare:

$$R_A = \frac{Q}{8L}(7L - 2x)$$

$$\text{Vi vill bestämma: } |\sigma_x|_{\max} = \frac{|M_b|_{\max}}{W_b}$$

$$M_{b1} = -R_A \hat{x} = -\frac{Q}{8L}(7L-2x)\hat{x} \quad \left(R_A \text{ är alltid positiv eftersom } 2x > 7L \Leftrightarrow x > \frac{7}{2}L \text{ o} \right. \\ \left. \frac{7}{2}L + L = \frac{9}{2}L = 4L + \frac{1}{2}L > 4L, \text{ framhjulet hamnar utanför.} \right)$$

$|M_{b1}|$ är som störst då \hat{x} är som störst, $\hat{x} = x$

$$|M_{b1}|_{\max} = \frac{Q}{8L}(7L-2x)x$$

$M_{b2} = \frac{1}{2}Q(\hat{x}-x) - R_A \hat{x}$ Vi vill undersöka maximum av M_{b2} med avseende på \hat{x} .

$$\frac{\partial M_{b2}}{\partial \hat{x}} = \frac{1}{2}Q - R_A = \frac{Q}{8L}(4L - 7L - 2x) = \frac{Q}{8L}(-3L - 2x), \text{ Alltså är } M_{b2} \text{ en konstant avtagande}$$

funktion med avseende på \hat{x} .

Alltså finns max/min-punkter antingen $\hat{x} = x$ el. $\hat{x} = x+L$, $\hat{x} = x$ sammanfaller med $|M_{b1}|_{\max}$

Vi ska därför undersöka:

$$M_{b1} = -\frac{Q}{8L}(7L-2x)x$$

samt

$$M_{b2} = \frac{1}{2}QL - R_A(x+L) = \frac{Q}{8L}(4L^2 - (7L-2x)(x+L))$$

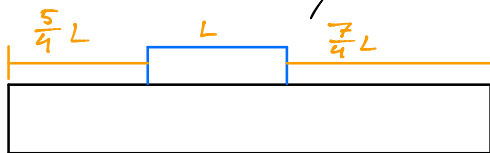
$$\frac{d}{dx}M_{b1} = \frac{d}{dx}\left(-\frac{Q}{8L}(7Lx - 2x^2)\right) = -\frac{Q}{8L}(7L - 4x)$$

$$\dot{M}_{b1} = 0 \Leftrightarrow x = \frac{7}{4}L \quad \ddot{M}_{b1}(x) = \frac{Q}{8L} \cdot 4 \quad \ddot{M}_{b1}\left(\frac{7}{4}L\right) > 0 \leftarrow \text{min}$$

$$\frac{d}{dx}M_{b2} = \frac{d}{dx}\left(\frac{Q}{8L}(4L^2 - 5Lx + 2x^2)\right) = \frac{Q}{8L}(-5L + 4x)$$

$$\dot{M}_{b2} = 0 \Leftrightarrow x = \frac{5}{4}L \quad \ddot{M}_{b2}(x) = \frac{Q}{2}L \quad \ddot{M}_{b2}\left(\frac{5}{4}L\right) > 0 \leftarrow \text{min}$$

Momentet i ändpunkterna är alltid 0

Notera att $M_{b2}\left(\frac{5}{4}L\right) = M_{b1}\left(\frac{7}{4}L\right)$

Ett symmetriskt problem

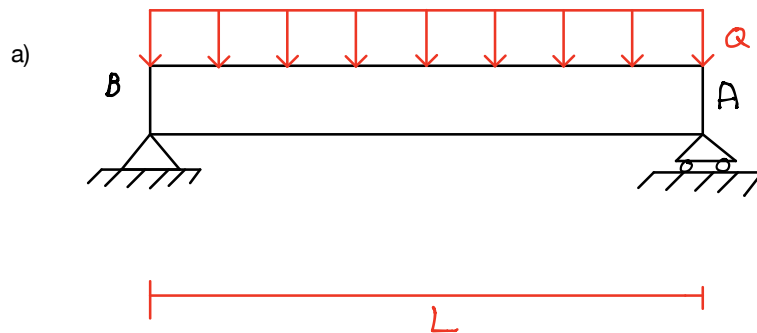
$$M_{b2}\left(\frac{5}{4}L\right) = \frac{Q}{8L}\left(4L^2 - \left(\frac{14-5}{2}L\right)\left(\frac{9}{4}L\right)\right) = \frac{Q}{8L}\left(\frac{32-81}{8}L^2\right) = \frac{49}{64}QL$$

Det är lite oklart vad som är riktningen på en jämnt utbredd last. På sid 174 anges en sådan positiv uppåt medan upps 6.10-6.11 anger pos-nedåt. Jag kommer i

fortsättningen utgå från att det menas nedåt. I vissa uppgifter räknade jag först med uppåt riktade laster men ändrade sedan tecken, därför kan det vara tecken fel

6.5

Längd : L , böjstyvhet EI . Jämnt utbredd last $q = Q/L$. (Antas peka nedåt se kommentar i gult)

Randvillkor:

$$w(0) = 0$$

$$w(L) = 0$$

$$M_b(0) = M_b(L) = 0$$

Vi har:

$$\frac{dT}{dx} = -q \quad \frac{dM_b}{dx} = T \quad \text{Samt:} \quad EI \frac{d^2w}{dx^2} = -M_b$$

Börja integrera (Notera q räknas positiv uppåt)

$$\frac{dT}{dx} = -\left(-\frac{Q}{L}\right) \Leftrightarrow T = \frac{Q}{L}x + A$$

$$\frac{dM_b}{dx} = T \Leftrightarrow M_b = \frac{Q}{2L}x^2 + Ax + B$$

Vårt första randvillkor:

$$M_b(0) = M_b(L) = 0 \iff M_b(0) = B = 0$$

$$M_b(L) = \frac{Q}{2}L + AL = 0 \iff A = -\frac{Q}{2}$$

Nu kan vi bestämma stöd krafter, dessa ges av $-T(0) \equiv T(0)$

$$T(0) = -\frac{Q}{2}, \text{ men detta är en negativ snittyta: } \boxed{F_A = +\frac{Q}{2}}$$

$$T(L) = Q - \frac{Q}{2} = \frac{Q}{2}, \text{ (pos snittyta) } \boxed{F_B = \frac{Q}{2}}$$

Elastiska linjens ekvation ger:

$$EI \frac{d^2w}{dx^2} = -M_b \iff \frac{d^2w}{dx^2} = \frac{1}{EI} \left(\frac{Q}{2L}x^2 + \frac{Q}{2}x \right) = \frac{Q}{2EI} \left(x - \frac{x^2}{L} \right)$$

$$\text{Integration ger: } \frac{dw}{dx} = \frac{Q}{2EI} \left(\frac{x^2}{2} - \frac{x^3}{3L} \right) + A$$

$$w(x) = \frac{Q}{2EI} \left(\frac{x^3}{6} - \frac{1}{12} \frac{x^4}{L} \right) + Ax + B$$

Randvillkor säger:

$$w(0) = 0 \iff w(0) = B = 0$$

$$W(L) = 0 \Leftrightarrow \frac{Q}{2EI} \left(\frac{L^3}{6} - \frac{L^3}{12} \right) + AL = 0 \Leftrightarrow A = \frac{-QL^2}{24EI}$$

Samman taget får vi

$$W(x) = \frac{Q}{4EI} \left(\frac{x^3}{3} - \frac{1}{6} \frac{x^4}{L} - \frac{L^2}{6} x \right)$$

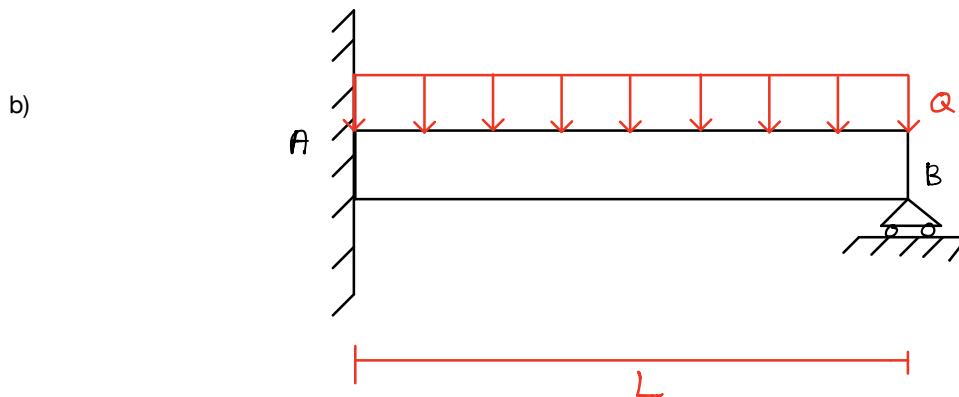
det enda x i intervallet

$$\dot{W} = \frac{Q}{4EI} \left(x^2 - \frac{2}{3} \frac{x^3}{L} - \frac{L^2}{6} \right) \quad \dot{W}(x) = 0 \Leftrightarrow x = \frac{1}{2}L$$

$$\ddot{W} = \frac{Q}{4EI} (2x - 2x^2) \quad \ddot{W}(\frac{1}{2}L) > 0 \text{ alltså en minpunkt}$$

$$W(\frac{1}{2}L) = \frac{Q}{4EI} \left(\frac{L^3}{24} - \frac{L^3}{96} - \frac{L^3}{12} \right) = \frac{Q}{4EI} \left(\frac{4-1-8}{96} L^3 \right) = -\frac{5}{384} \frac{QL^3}{EI}$$

$$w(L) \text{ mäts pos-upp alltså: nedböjning} = \frac{5}{384} \frac{QL^3}{EI}$$

På samma sätt som i a) Randvillkor: $w(0) = w(L) = 0$

$w'(0) = 0$ (Får ej luta mot väggen)

$M_b(L) = 0$

$$\frac{dT}{dx} = -q \iff T = +\frac{Q}{L}x + A$$

$$\frac{dM_b}{dx} = T \iff M_b(x) = +\frac{Q}{2L}x^2 + Ax + B$$

$$EI \frac{d^2w}{dx^2} = -M_b \iff \frac{d^2w}{dx^2} = \frac{1}{EI} \left(-\frac{Q}{2L}x^2 - Ax - B \right)$$

$$\frac{dw}{dx} = \frac{1}{EI} \left(-\frac{Q}{6L}x^3 - \frac{1}{2}Ax^2 - Bx \right) + C$$

$$\dot{w}(0) = 0 \iff C = 0$$

$$w(x) = \frac{1}{EI} \left(-\frac{Q}{24L}x^4 - \frac{1}{6}Ax^3 - \frac{1}{2}Bx^2 \right) + D$$

$$w(0) = 0 \iff D = 0$$

$$\begin{aligned} M_b(L) = 0 & \quad \left\{ \begin{aligned} +\frac{Q}{2L}L^2 + AL + B &= 0 \\ \frac{1}{EI} \left(-\frac{Q}{24}L^3 - \frac{1}{6}AL^3 - \frac{1}{2}BL^2 \right) &= 0 \end{aligned} \right. \\ w(L) = 0 & \end{aligned}$$

Förenkling ger:

$$\left. \begin{aligned} B = -\frac{Q}{2}L - AL = -L \left(\frac{Q}{2} + A \right) \\ -\frac{Q}{12}L - \frac{1}{3}AL + L \left(\frac{Q}{2} + A \right) = 0 \end{aligned} \right\} \iff -\frac{Q}{2}L \left(1 - \frac{1}{6} \right) = AL \left(1 - \frac{1}{3} \right) \iff A = \frac{-Q}{2} \cdot \frac{5}{6} \cdot \frac{3}{2}$$

$$\text{Alltså: } A = -\frac{Q \cdot 5}{8} \iff B = -L \left(\frac{Q}{2} - \frac{Q \cdot 5}{8} \right) = +L \frac{Q}{8}$$

Sammantaget får vi:

$$w(x) = \frac{1}{EI} \left(\frac{-Q}{24L} x^4 + \frac{1}{6} \cdot \frac{QS}{8} x^3 - \frac{1}{2} \left(+L \frac{Q}{8} \right) x^2 \right) =$$
$$= \frac{Q}{8EI} \left(\frac{1}{3L} x^4 - \frac{5}{6} x^3 - \frac{L}{2} x^2 \right)$$

Maximala utböjningen?

$$w'(x) = \frac{Q}{8EI} \left(\frac{4}{3L} x^3 + \frac{15}{6} x^2 - \frac{2L}{2} x \right) = 0 \quad x_1 = 0$$
$$8x^2 - 15Lx + 6L^2 = 0 \quad x^2 - \frac{15}{8}Lx + \frac{6L^2}{8} = \left(x^2 - \frac{15}{8}Lx + \left(\frac{15}{16}L \right)^2 \right) + \frac{6L^2}{8} - \left(\frac{15}{16}L \right)^2$$
$$= 0 \quad \left(x - \frac{15}{16}L \right)^2 = \left(\frac{225}{256} - \frac{192}{256} \right) L^2$$

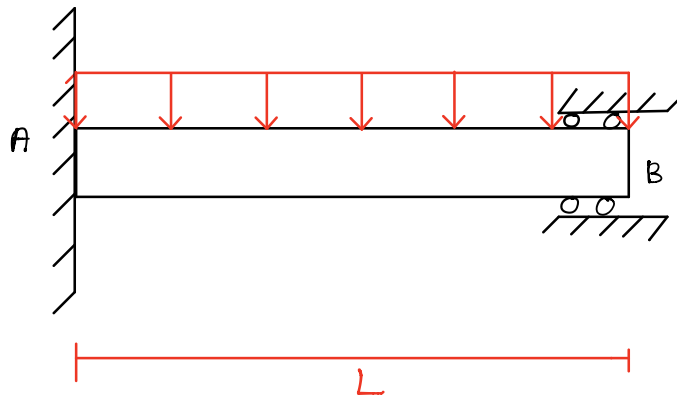
Alltså $x = \frac{15}{16}L \pm \frac{\sqrt{33}}{16}L$ Eftersom balkens bredd är 2 måste det gälla att $0 < x < L$

$$33 > 25 \quad \sqrt{33} > 5 \quad \frac{15}{16} + \frac{5}{16} > 1 \quad (\text{Alltså utan för})$$

$$x = \frac{15 - \sqrt{33}}{16}L$$

Insättning ger $w\left(\frac{15 - \sqrt{33}}{16}L\right) \approx \frac{2.08}{384} QL^3/EI$

c)

$$W(0) = W(L) = 0$$

$$\dot{W}(0) = \dot{W}(L) = 0$$

Från a o b

$$W(x) = \frac{1}{EI} \left(\frac{-Q}{24L} x^4 - \frac{1}{6} Ax^3 - \frac{1}{2} Bx^2 \right) + Cx + D$$

$$W(0) = 0 \Leftrightarrow D = 0 \quad \dot{W}(0) = 0 \Leftrightarrow C = 0$$

$$W(L) = 0 \Leftrightarrow \frac{1}{EI} \left(\frac{-Q}{24L} \cdot L^4 - \frac{1}{6} A \cdot L^3 - \frac{1}{2} B L^2 \right) = 0$$

$$\dot{W}(x) = \frac{1}{EI} \left(\frac{-Q}{6L} x^3 - \frac{1}{2} Ax^2 - Bx \right) \quad \dot{W}(L) = 0 \Leftrightarrow -\frac{Q}{6} L - \frac{1}{2} AL - B = 0$$

$$\left. \begin{cases} \frac{-Q}{12} L - \frac{1}{3} AL - B = 0 \\ \frac{-Q}{6} L - \frac{1}{2} AL - B = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} B = -\frac{L}{3} \left(\frac{Q}{4} + A \right) \\ B = -\frac{L}{2} \left(\frac{Q}{3} + A \right) \end{cases} \Leftrightarrow -\frac{Q}{2} - 2A = Q - 3A$$

$$A = -\frac{Q}{2}, \quad B = \frac{LQ}{12}$$

$$W(x) = \frac{1}{EI} \left(\frac{-Q}{24L} x^4 + \frac{1}{6} \frac{Q}{2} x^3 - \frac{1}{2} \frac{LQ}{12} x^2 \right) = \frac{1}{EI} \frac{Q}{24} \left(-\frac{x^4}{L} + 2x^3 - Lx^2 \right)$$

$$\dot{w}(x) = 0 \Leftrightarrow -\frac{4x^3}{L} + 6x^2 - 2Lx = 0 \quad \left. \begin{array}{l} x_1 = 0 \\ x_2 = L \end{array} \right\} \text{(randvillkor alltså kända)} \\ \text{nollpunkter.}$$

Polynom div ger: $-\frac{4x^3}{L} + 6x^2 - 2Lx = -x(x-L)\left(\frac{4}{L}x-2\right)$

Alltså $x_3 = \frac{L}{2}$ (eftersom $w(0) = w(L) = 0$ måste denna punkt ha störst utböjning.)

$$w\left(\frac{L}{2}\right) = \frac{1}{EI} \frac{Q}{24} \left(-\frac{L^3}{16} + 2\frac{L^3}{8} - \frac{L^3}{4} \right) = -\frac{QL^3}{EI \cdot 24} \quad \text{nedböjning: } -w\left(\frac{L}{2}\right)$$

Reaktionskrafterna beräknas genom derivering av $w(x)$

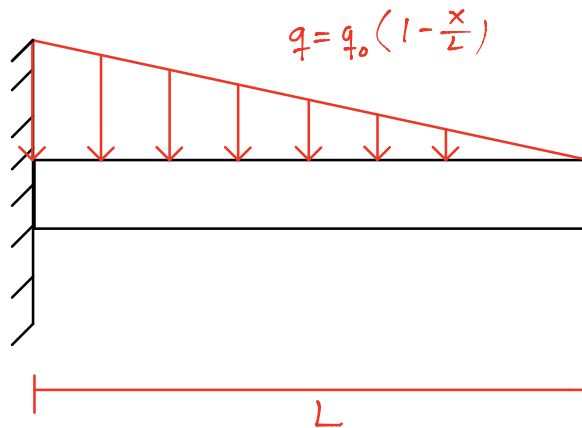
6.6

a)

Beräkna nedböjningen i den fria Änden. Givet är L och EI
Lasten antas peka nedåt se kommentar i gult

$$T(L) = M_b(L) = 0$$

$$w(0) = \dot{w}(0) = 0$$

Som tidigare

$$\frac{dT}{dx} = -q \Leftrightarrow \frac{dT}{dx} = q_0 \left(1 - \frac{x}{L}\right) = -q_0 \left(\frac{x}{L} - 1\right) \Leftrightarrow T = -q_0 \left(\frac{x^2}{2L} - x\right) + A$$

$$T(L) = 0 \Leftrightarrow -q_0 \left(\frac{L}{2} - L\right) + A = 0 \Leftrightarrow A = -q_0 \frac{L}{2}$$

$$\frac{dM_b}{dx} = T \Leftrightarrow M_b = -q_0 \left(\frac{1}{6L} x^3 - \frac{1}{2} x^2 \right) - q_0 \frac{1}{2} x + B$$

$$M_b(L) = 0 \Leftrightarrow -q_0 \cdot \frac{1}{2} L^2 \left(\frac{1}{3} - 1 + 1 \right) + B = 0 \Leftrightarrow B = \frac{1}{6} q_0 L^2$$

$$M_b(x) = -q_0 \cdot \frac{1}{2} \left(\frac{1}{3L} x^3 - x^2 + Lx - \frac{1}{3} L^2 \right)$$

$$EI \frac{d^2 w}{dx^2} = -M_b \Leftrightarrow \frac{d^2 w}{dx^2} = \frac{1}{EI} \frac{q_0}{2} \left(\frac{1}{3L} x^3 - x^2 + Lx - \frac{1}{3} L^2 \right)$$

$$\frac{dw}{dx} = \frac{1}{2EI} q_0 \left(\frac{1}{12L} x^4 - \frac{1}{3} x^3 + \frac{1}{2} Lx^2 - \frac{1}{3} L^2 x \right) + C$$

$$\dot{w}(0) = 0 \Leftrightarrow C = 0$$

$$w(x) = \frac{1}{2EI} q_0 \left(\frac{1}{60L} x^5 - \frac{1}{12} x^4 + \frac{1}{6} x^3 - \frac{1}{6} L^2 x^2 \right) + D$$

$$w(0) \Leftrightarrow D = 0$$

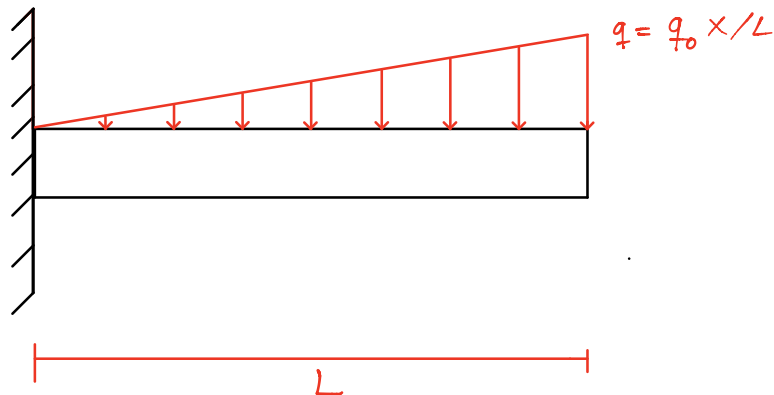
Beräkna nu $w(L)$

$$w(L) = \frac{1}{2EI} q_0 \left(\frac{1}{60} L^4 - \frac{1}{12} L^4 + \frac{1}{6} L^4 - \frac{1}{6} L^4 \right) = \frac{1}{2EI} q_0 \left(\frac{1-5}{60} L^4 \right) = \boxed{\frac{-1}{30EI} q_0 L^4}$$

b) samma som a fast:

$$T(L) = M_b(L) = 0$$

$$W(0) = \dot{w}(0) = 0$$

$$\frac{dT}{dx} = -q = -\frac{q_0 x}{L} \Leftrightarrow T = -\frac{q_0 x^2}{2L} + A \quad T(L) = 0 \Leftrightarrow A = \frac{q_0 L}{2}$$

$$\frac{dM_b}{dx} = T \Leftrightarrow M_b = -\frac{q_0}{2} \left(Lx - \frac{1}{3L} x^3 \right) + B \quad M_b(L) = 0 \Leftrightarrow B = \frac{q_0}{2} \cdot \left(-\frac{2}{3} L^2 \right)$$

Alltså: $M_b(x) = -\frac{q_0}{2} \left(Lx - \frac{1}{3L} x^3 - \frac{2}{3} L^2 \right)$

Elastiska linjens ekvation ger:

$$EI \frac{d^2 w}{dx^2} = -M_b = \frac{q_0}{2} \left(\frac{1}{3L} x^3 - Lx + \frac{2}{3} L^2 \right) \Leftrightarrow \frac{d^2 w}{dx^2} = \frac{-1}{EI} \frac{q_0}{2} \left(\frac{1}{3L} x^3 - Lx + \frac{2}{3} L^2 \right)$$

$$\frac{dw}{dx} = \frac{-1}{2EI} q_0 \left(\frac{1}{12L} x^4 - \frac{1}{2} Lx^2 + \frac{2}{3} L^2 x \right) + C \quad \dot{w}(0) = 0 \Leftrightarrow C = 0$$

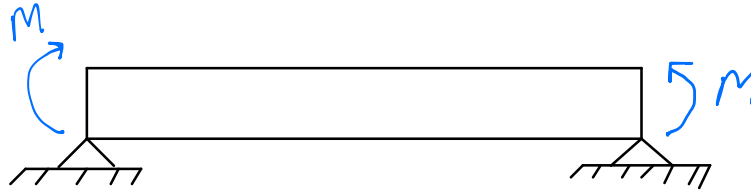
$$w(x) = \frac{-1}{2EI} q_0 \left(\frac{1}{60L} x^5 - \frac{1}{6} Lx^3 + \frac{2}{6} L^2 x^2 \right) + D \quad w(0) = 0 \Leftrightarrow D = 0$$

Beräkna nu: $w(L)$

$$w(L) = \frac{-1}{2EI} q_0 \left(\frac{1-10+20}{60} L^4 \right) = \frac{-1}{120EI} q_0 L^4$$

6.7

$L = 1.25 \text{ m}$
 $b = 25 \text{ mm}$
 $h = 3 \text{ mm}$
 $E = 206 \text{ GPa}$

a) Bestäm mittpunktsböjningen om momentet är 0.85 Nm.

Använd elastiska linjens ekvation $w(0) = w(L) = 0$

$$EI \frac{d^2 w}{dx^2} = -M_b = -M \text{ (konstant)} \quad \frac{d^2 w}{dx^2} = \frac{-1}{EI} M \Leftrightarrow \frac{dw}{dx} = -\frac{x}{EI} M + A$$

$$w(x) = -\frac{x^2}{2EI} M + Ax + B \quad w(0) = 0 \Leftrightarrow B = 0$$

$$w(L) = 0 \quad -\frac{L^2}{2EI} M + AL = 0 \Leftrightarrow A = ML \cdot \frac{1}{2EI}$$

$$w(x) = -\frac{x^2}{2EI} M + ML \cdot \frac{1}{2EI} \cdot x \quad \text{absolutbeloppet } |w(x)| \text{ är störst i } \frac{L}{2}$$

$$w\left(\frac{L}{2}\right) = -\frac{L^2}{8EI} M + M \frac{L^2}{4EI} \quad (1)$$

$$I = \frac{bh^3}{12} = 5.625 \cdot 10^{-11}$$

$$\text{Insättning i (1) ger } w\left(\frac{L}{2}\right) = \frac{L^2}{4EI} M \cdot \frac{1}{2} = 0.014 \text{ m} \quad \text{alltså } \boxed{14 \text{ mm}}$$

b) Bestäm mittpunktsböjningen om den maximala spänningen är 40 MPa.

$$\text{Det gäller att: } \sigma_x = \frac{M_b}{I_y} z + \frac{N}{A} \quad \text{Vi har } N=0$$

$$|\sigma_x|_{\max} = \frac{|M_b|}{I_y} |z|_{\max} \quad \text{där } |z|_{\max} \text{ är det längsta avståndet från medellinjen}$$

$$\text{Alltså } |z|_{\max} = \frac{h}{2} = 1.5 \text{ mm} \quad |M_b| = M$$

$$\text{Vi har } |\sigma_x|_{\max} = \frac{M}{I} \cdot \frac{h}{2} \Leftrightarrow M = |\sigma_x|_{\max} \cdot I \cdot \frac{2}{h} \quad (1) \quad (\text{konstant})$$

$$\text{Elastiska linjens ekvation ger } EI \frac{d^2 w}{dx^2} = -M \Leftrightarrow \frac{d^2 w}{dx^2} = \frac{-1}{EI} M$$

$$\frac{dw}{dx} = -\frac{1}{EI} Mx + A \quad \Leftrightarrow w(x) = -\frac{1}{2EI} Mx^2 + Ax + B \quad w(0) = 0 \Leftrightarrow B = 0$$

$$w(L) = 0 \Leftrightarrow \frac{ML}{2EI} = A \quad \text{Alltså: } w(x) = \frac{M}{2EI} (Lx - x^2)$$

Symmetri $w(0) = w(L) = 0$ med för att $|w|_{\max}$ går att finna i $x = \frac{L}{2}$

$$w\left(\frac{L}{2}\right) = \frac{M}{2EI} \left(\frac{2L^2}{4} - \frac{L^2}{4}\right) = \frac{M}{8EI} L^2 \quad (2) \quad (1) \text{ ger } M = 1.5 \text{ Nm}$$

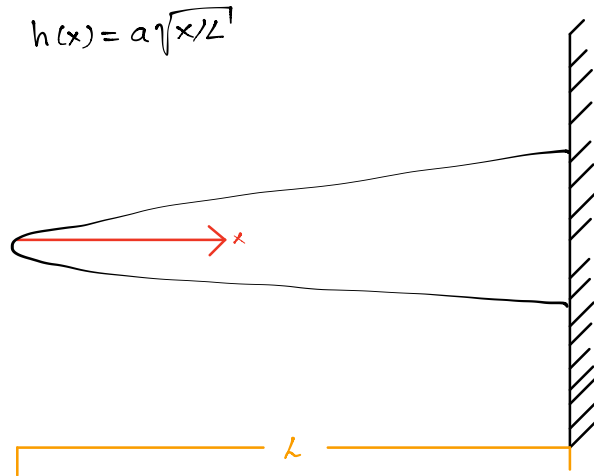
$$\text{Insättning i (2): } w\left(\frac{L}{2}\right) = |w|_{\max} = 0.025 \text{ m Alltså } \boxed{25 \text{ mm}}$$

c) Vilken blir krökningsradien i det sista fallet?

$$\text{Ur formelsamling: } \frac{1}{\rho} = \frac{M}{EI} \Leftrightarrow \boxed{\rho = 7.725 \text{ m}} \quad \text{Stort värde innebär små deformationer}$$

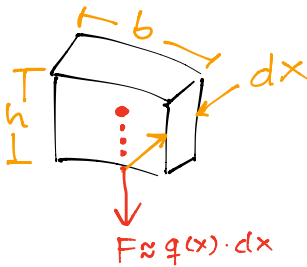
6.8

Konstant: bredd b
 Variabel: höjd $h(x)$
 Densitet: ρ
 Elasticitetsmodul: E
 Beräkna nedböjning
 vid $x = 0$.

$$w(L) = \dot{w}(L) = 0$$

$$T(0) = M_b(0) = 0$$

Massan hos volymelementet är $\rho h(x) \cdot b dx$
 kraften blir $g \rho h(x) b dx$

Sammantaget gäller $q(x) dx = -g \rho a \sqrt{x/L} b dx$
 $q(x) = -g \rho a \sqrt{x/L} b$

$$\frac{dT}{dx} = -q = +g \rho a b \sqrt{\frac{x}{L}} \Leftrightarrow T = \frac{g \rho a b}{\sqrt{L}} \cdot \frac{2}{3} x^{3/2} + A \quad T(0) = 0 \Leftrightarrow A = 0$$

$$T = \frac{g \rho a b}{\sqrt{L}} \cdot \frac{2}{3} x^{3/2} \quad \frac{dM_b}{dx} = T \Leftrightarrow M_b(x) = \beta \cdot \frac{4}{15} x^{5/2} + B \quad M_b(0) = 0 \Leftrightarrow B = 0$$

$\beta = \frac{g \rho a b}{\sqrt{L}}$

$$EI \frac{d^2 w}{dx^2} = -M_b \quad \text{OBS! } I \text{ ej konstant: } I = \frac{bh^3}{12} \Leftrightarrow I = \frac{b \cdot (\frac{x}{L})^{3/2}}{12} \cdot a^3$$

$$\frac{d^2 w}{dx^2} = \frac{-1}{EI} \beta \frac{4}{15} x^{5/2} = \frac{-1}{E} \underbrace{\beta \frac{4}{15} a^3}_{\lambda} \cdot x^{5/2 - 3/2} = \lambda x$$

$$\frac{dw}{dx} = \frac{\lambda}{2} x^2 + C \quad \dot{w}(L) = 0 \Leftrightarrow \frac{\lambda}{2} L^2 + C = 0 \Leftrightarrow C = -\frac{\lambda}{2} L^2$$

$$\dot{w}(x) = \frac{\lambda}{2} x^2 - \frac{\lambda}{2} L^2$$

$$W(x) = \frac{\lambda}{2} \left(\frac{1}{3} x^3 - L^2 x \right) + D \quad W(L) = 0 \Leftrightarrow D = \frac{\lambda}{2} \left(\frac{2}{3} L^3 \right) = \frac{\lambda}{3} L^3$$

$$W(x) = \frac{\lambda}{2} \left(\frac{1}{3} x^3 - L^2 x \right) + \frac{\lambda}{3} L^3$$

Vi är intresserade av $w(0)$ alltså $\frac{\lambda}{3} L^3$

$$\lambda = \frac{-1}{E} \beta \frac{48L^{3/2}}{15ba^3} \quad \text{ger} \quad \lambda = \frac{-1}{E} \cdot \frac{9pab}{\sqrt{L}} \cdot \frac{48\sqrt{L}^3}{15ba^3} = \frac{-9pa^4 48L}{15Ea^3}$$

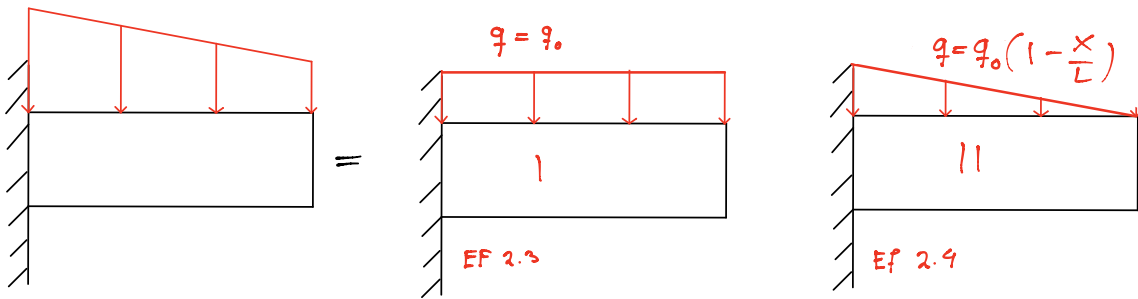
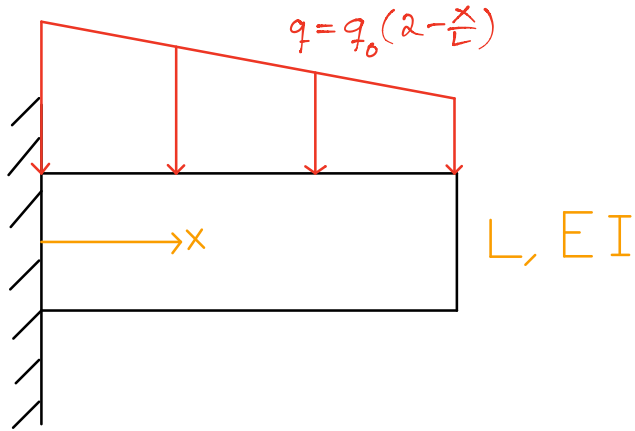
$$\frac{\lambda}{3} L^3 = -\frac{9pa \cdot 16L^4}{15Ea^3} = -\frac{9p16L^4}{15Ea^2}$$

6.9

Bestäm nedböjningen i den fria änden

a) $q = q_0(2-x/L)$

Beräkna med hjälp av elementarfall:

I Enligt elementarfall 2.3: $\delta_I(\xi) = \frac{QL^3}{24EI} (\xi^4 - 4\xi + 3)$ ξ - räknas från änden.
 $Q = q_0 \cdot L$ (Arean)

$$\delta_I(0) = \frac{q_0 L^4}{24EI} \cdot 3$$

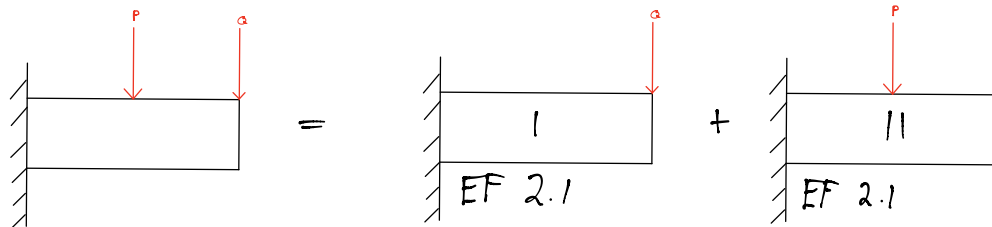
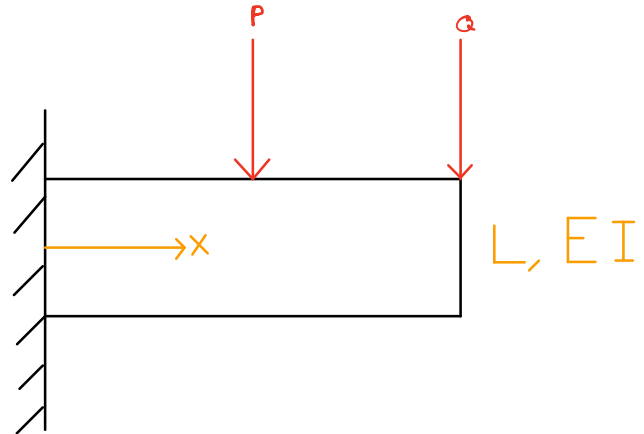
II Enligt elementarfall 2.4: $\delta_{II}(\xi) = \frac{QL^3}{60EI} (\xi^5 - 5\xi + 4)$

Q är triangelns area: $Q = q_0 \cdot L \cdot \frac{1}{2}$

Insättning ger: $\delta_{II}(0) = q_0 L^4 \cdot \frac{1}{120EI} \cdot 4$

$$\delta = \delta_I + \delta_{II} = \frac{q_0 L^4}{24EI} \cdot 3 + q_0 L^4 \cdot \frac{4}{120EI} = \frac{19}{120EI} q_0 L^4$$

b) Punktkraft P i mitten och Q i fria änden.

$$\text{I: EF 2.1: } \alpha=0, \beta=1, \xi=0 \quad (\xi \leq \alpha)$$

$$\delta_I(0) = \frac{QL^3}{6EI}(-1+3) = 2 \frac{QL^3}{6EI}$$

$$\text{II: EF 2.1: } \alpha=\frac{1}{2}, \beta=\frac{1}{2}, \xi=0 \quad (\xi \leq \alpha)$$

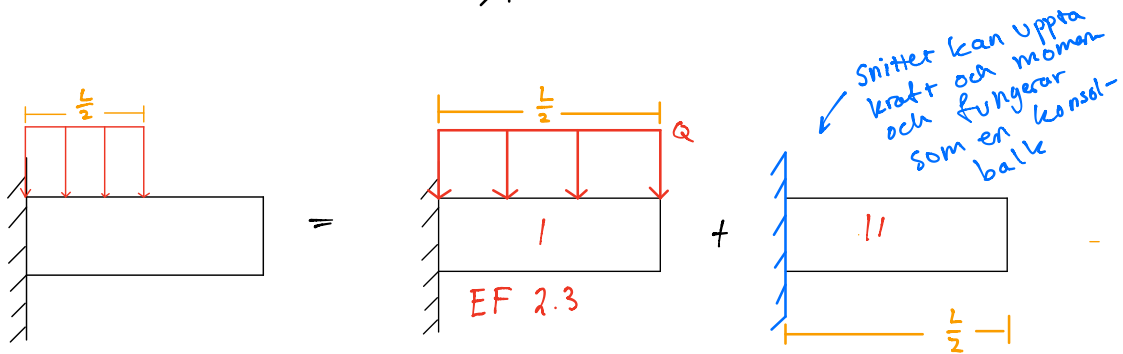
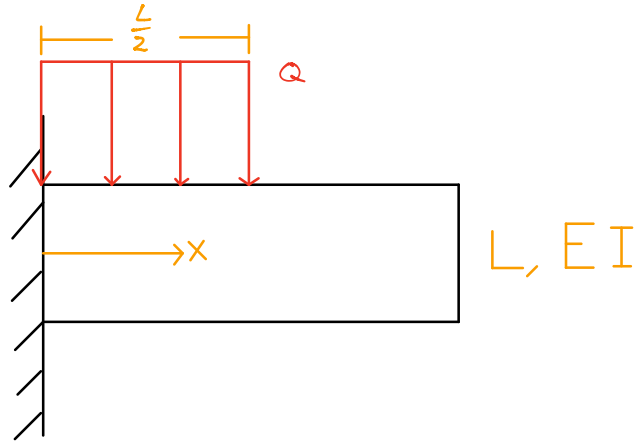
$$\delta_{II}(0) = \frac{PL^3}{6EI} \left(-\frac{1}{8} + \frac{3}{4} \right) = \frac{5}{48} \frac{PL^3}{EI}$$

$$\delta = \delta_I + \delta_{II} = \frac{16}{48} \frac{QL^3}{EI} + \frac{5}{48} \frac{PL^3}{EI} = \frac{16Q + 5P}{48EI} L^3$$

c)

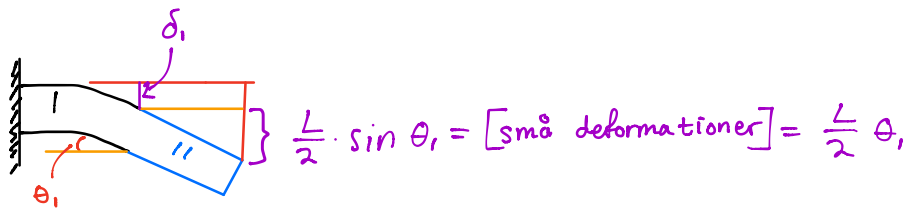
En jämnt fördelad last: Q över $0 < x < L/2$

Beräkna

I: beräkna både δ_1 o θ_1 , $\alpha=0, \beta=0, \xi=0, L=\frac{1}{2}L$

$$\delta_1(0) = \frac{QL^3}{192EI} (0 - 4 \cdot 0 + 3) = 3 \frac{QL^3}{192EI} \quad \theta_1(0) = \frac{QL^2}{24EI} \cdot 1$$

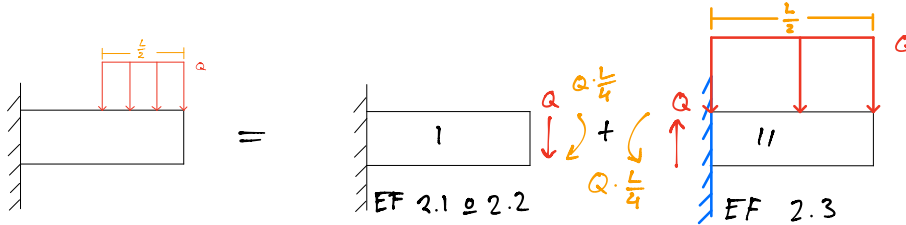
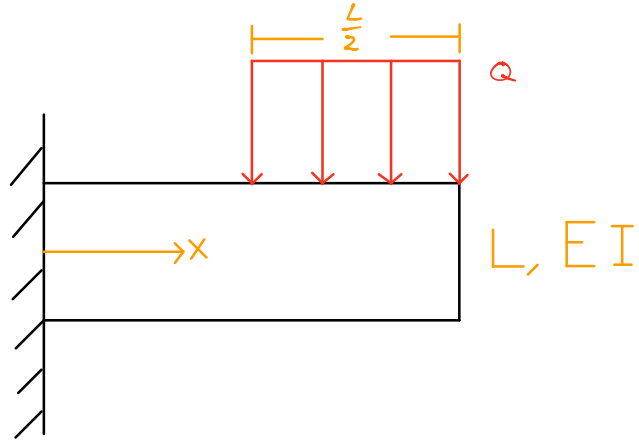

Sammanlagt gäller: $\delta = \delta_1 + \frac{L}{2} \theta_1 = 3 \frac{QL^3}{192EI} + \frac{QL^2}{24EI} \cdot \frac{L}{2} = \frac{(3+4)QL^3}{192} = \boxed{\frac{7}{192} QL^3}$

d) Q fördelad över $L/2 < x < L$

Bestäm nedböjningen med hjälp av elementarfall

Om vi snittar i $x = \frac{L}{2}$
kommer en kraft \underline{Q} ett moment $\underline{\delta}$

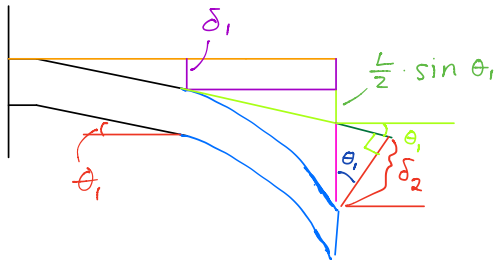

I: Kan delas upp i två delar, en kraft \underline{Q} ett moment $\underline{\delta}$ $\xi = \alpha = 0, \beta = 1, \gamma = \frac{1}{2}L$

$$\text{För kraften gäller: } \left. \begin{aligned} (1) \delta_1^F(0) &= \frac{QL^3}{48EI}(-1+3) = \frac{QL^3}{24EI} \\ (2) \delta_1^M(0) &= \frac{Q \cdot L^3}{32EI} \end{aligned} \right\} \delta_1 = \frac{(4+3)QL^3}{96} = \frac{7QL^3}{96}$$

$$\theta_1(0) = \theta_1^F(0) + \theta_1^M(0) = \frac{QL^2}{8EI} + \frac{QL^2}{8EI} = \frac{1}{4EI} QL^2$$

II: 2.3 ger $\delta_{II}(0) = \frac{QL^3}{192EI} \cdot 3 = \frac{QL^3}{64EI}$

Ur bilden framgår:

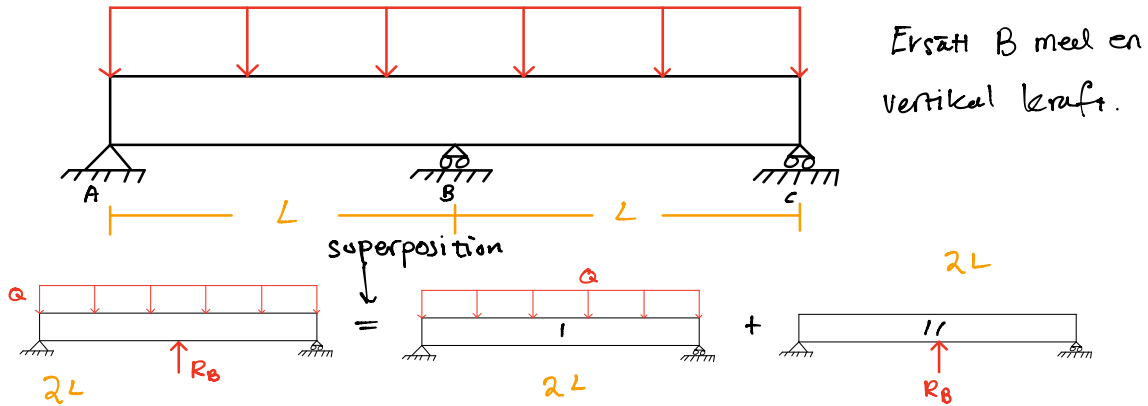
$$\delta_{\text{tot}} = \delta_1 + \frac{L}{2} \sin \theta_1 + \frac{\delta_2}{\cos \theta_1} \approx [\theta_1 \ll 1] \approx$$

$$\approx \delta_1 + \frac{L}{2} \theta_1 + \delta_2 = \frac{41}{192} \frac{QL^3}{EI}$$

$$\sim \sqrt{\delta_1^2 + \delta_2^2}$$

6.10

Balkens längd är $2L$. Jämnt utbredd last Q . Beräkna böjmomentets extremvärde till storlek och läge.

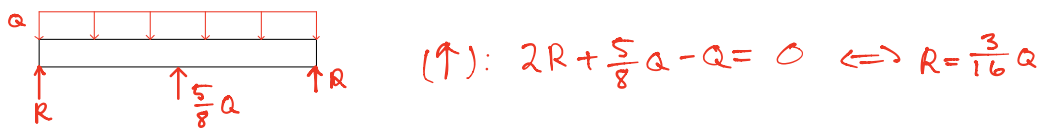
Beräkna mittpunkts förskjutningen: Summan måste vara 0 .

$$I: \text{EF 1.3: } \delta_1\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{5Q(2L)^3}{384EI} = \frac{5QL^3}{48}$$

$$II: \text{EF 1.1 } \alpha = \beta = \frac{1}{2} \quad P = -R_B \quad \delta(\alpha) = \delta\left(\frac{1}{2}\right) = -\frac{R_B(2L)^3}{3EI} \left(\frac{1}{2}\right)^4 = -R_B \frac{L^3}{6EI}$$

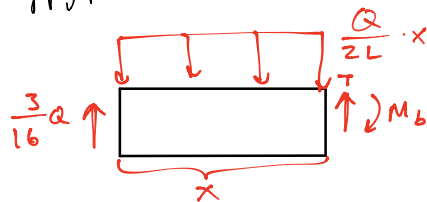
$$\delta_1\left(\frac{1}{2}\right) + \delta_2\left(\frac{1}{2}\right) = 0 \Leftrightarrow \frac{5QL^3}{48} - R_B \frac{L^3}{6EI} = 0 \Leftrightarrow R_B = 6 \cdot \frac{5Q}{48} = \underline{\underline{\frac{5}{8}Q}}$$

Nu kan vi beräkna de andra stödkrafterna

Symmetrin i uppgiften medför att vi endast behöver betrakta första längden L

$0 < x < L$

Alltså gäller:

$$(\curvearrowright): \frac{3Q}{16} \cdot x - \frac{Q}{2L} \cdot x \cdot \frac{x}{2} + M_b = 0 \Leftrightarrow M_b = \frac{Q}{4} \left(\frac{1}{L} x^2 - \frac{3}{4} x \right)$$

Derivera: $M_b(x) = \frac{Q}{4} \left(\frac{x^2}{L} - \frac{3}{4} x \right)$ $M_b'(x) = 0 \Leftrightarrow x = \frac{3}{8} L$

Eftersom M_b varierar linjärt \ominus derivatan är monotont \ominus kande har vi hittat en minpunkt.

$$M_b(0) = 0 \quad M_b\left(\frac{3}{8}L\right) = \frac{Q}{4} \left(\frac{9}{64}L - \frac{9}{32}L \right) = \frac{QL}{256} (9 - 18) = -\frac{9QL}{256}$$

$$M_b(L) = \frac{QL}{4} \cdot \frac{1}{4} = \frac{1}{16} QL$$

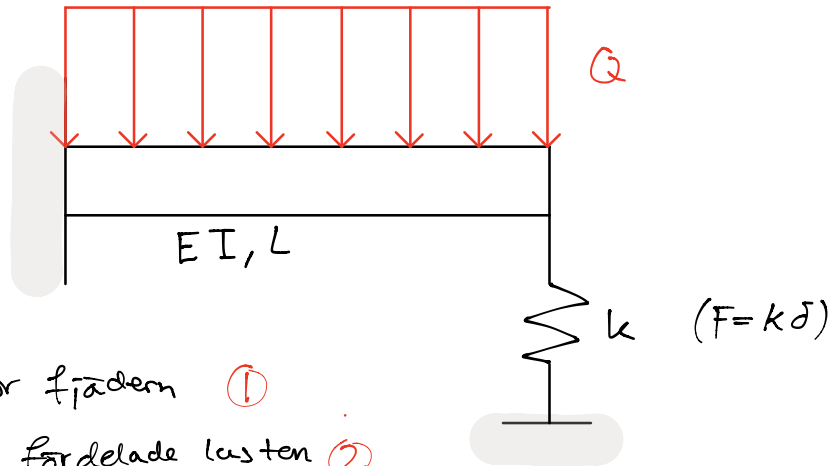
Alltså gäller: M_b antar min vid $\frac{3}{8}L$ från vardera kant.

Där är $M_b = -\frac{9QL}{256}$

M_b antar max på mitten: $M_{b\max} = \frac{1}{16} QL$

6.11

Bestäm k så att balkens lutning är 0 vid det fjädrade stödet.

Använd EF 2.1 för fjädern ①
 EF 2.3 för den fördelade lasten ②
 Summan av vinklarna θ ska vara 0.

①: $\alpha=0, \beta=1, \xi=0 \quad p=-k\delta$

$$\delta_1(0) = -\frac{k\delta L^3}{6EI}(-1+3) = -\frac{k\delta L^3}{3EI} \quad \theta_1(0) = -\frac{k\delta L^2}{2EI}$$

② $\xi=0$: $\delta_2(0) = \frac{QL^3}{24EI} \cdot 3 = \frac{QL^3}{8EI} \quad \theta_2(0) = \frac{QL^2}{6EI}$

Det gäller att: $\delta_1 + \delta_2 = \delta$ samt: $\theta_1 + \theta_2 = 0$ Ställ upp ekv-sys

Två obekanta: δ o k : 2 ekv alltså lösbart

$$\begin{cases} -\frac{k\delta L^2}{2EI} + \frac{QL^2}{6EI} = 0 \\ -\frac{k\delta L^3}{3EI} + \frac{QL^3}{8EI} = \delta \end{cases}$$

$$\begin{cases} k\delta = \frac{1}{3}Q \\ \delta \left(1 + \frac{kL^3}{8EI}\right) = \frac{QL^3}{8EI} \end{cases}$$

$$\begin{aligned} \delta &= \frac{1}{3k}Q \xrightarrow{[2]} \frac{1}{3k}Q \left(1 + \frac{kL^3}{8EI}\right) = \frac{QL^3}{8EI} \\ \Leftrightarrow \frac{1}{k} + \frac{L^3}{8EI} &= \frac{3L^3}{8EI} \quad k = \left(\frac{(9-8)L^3}{24EI}\right)^{-1} \\ k &= \frac{24EI}{L^3} \end{aligned}$$

6.12

Denna uppgift beräknas två gånger på två olika sätt i boken: ex 6.14 och ex 6.15.